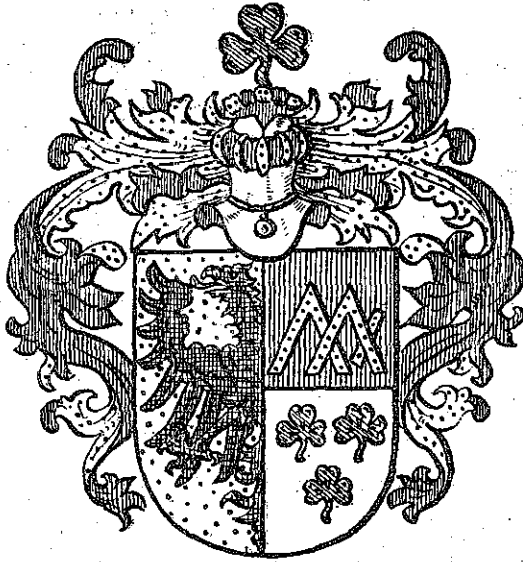

1955.

III
DE
NIJDAMSTRA TYNGE

PERIODIEK VOOR DE GESLACHTEN
NIJDAM, NIEUWDAM, VLEER, WIJNIA

NIJDAMSTRA

Orgaan der Nijdamstra-Stichting

ZEVENDE JAARGANG

1955

mei / Juni.

GEEN TIJD

Ik heb heus geen tijd.

Hebt U wel eens gemerkt, hoeveel mensen geen tijd hebben? Dat is bij ieder het geval, bij hoog en laag. Of het nu betreft een minister, een dokter, een zakenman, schilder of een ambtenaar, van allen hetzelfde antwoord: "Ik heb geen tijd". De schilder laat verstek gaan, maar ook de dokter. Geen tijd. Het leven is een race geworden, iedereen heeft haast en niemand komt klaar.

En als men er al eens "uitbreekt" dan nog heeft men haast. Wij willen een museum met een bezoek vereren. Vooral niet langer dan een half uur. Dat is al lang genoeg. Een stad even aandoen. De stad met prachtige historische monumenten, maar vooral niet langer dan.....

Als men een rondvaart doet door de Amsterdamse grachten, dan nog heeft men haast, de boten zijn niet "snel" genoeg.

Moeten we voor een brug wachten met auto of fiets, dan moest onze auto of fiets plotseling kunnen veranderen in een vliegtuig. Wij vlogen er overheen.

's Morgens begint de race en 's avonds draaien we nog op volle toeren.

Soms krijgen we wel eens de indruk, dat dit "geen tijd" maar een smoesje is. Dat mogen we natuurlijk niet zeggen.

Ik heb eens een toneelstukje gezien, waarin dit prachtig werd uitgebeeld. "Ik mag het niet zeggen, maar het is wel zo" was de titel van het stuk.

De mens spot zelf met de gemeenschap, waarvan hij deel uitmaakt.

Als we het dan zelf zijn, die van de tijd een race maken, waarom dan hiermee door te gaan?

Moeten we ons niet bezinnen en tot ons zelf zeggen: Dat gaat zo niet langer?

Zou het leven niet meer inhoud krijgen?

Nu niet zeggen: man, ik heb geen tijd of waar bemoei je je mee.

Als U in een verkeerde trein gestapt is, en er is iemand die U waarschuwt, dan zegt U toch ook niet: "Man waar bemoei je je mee" en blijft rustig in Uw hoekje zitten, naast Uw koffer, veilig geïnstalleerd.

Het zou dwaas en doelloos zijn.

Welnu, dwaas is het te doen alsof het leven een race is en doelloos, want het doel wordt zo voorbij gelopen.

Hoe denkt U er over?

De Voorzitter.

CLEAN WATER - ZUIVER WATER
BETERE GEZONDHEID.

Op de familidag in Bergen N.Holland is vorig jaar een groep van de neven en nichten op excursie geweest naar het pompstation van het Provinciaal Waterleiding bedrijf aldaar. Ik geloof wel, dat we het allemaal heel aardig gevonden hebben en bovendien was het interessant om eens iets meer te weten hoe een pompstation werkt en wat er zo al nodig is om thuis de kraan maar open te draaien en de beschikking te hebben over kostelijk zuiver drinkwater.

Daaraan denkende, leek het mij wel aardig om voor de lezers van de Tyngse eens iets meer hier over te vertellen.

Zo U allen waarschijnlijk bekend is werd op 7 April j.l. de Wereldgezondheidsdag gevierd. Die dag stond dit jaar in het teken van het water, dat schijnbaar overvloedige artikel in Nederland, wel te verstaan dan drinkwater voor mens en dier en voor industriële doeleinden.

De grote bevolkingstoename, de moderne bouw van onze nieuwe woningen enz. brengt met zich mede een groter waterverbruik, en ook de industrie is een geweldige afnemer. Zo is b.v. door de Hoogovens en de papierfabrieken van Van Gelder zeer veel water aan de duinen onttrokken, in zo een stijgend tempo, dat daardoor brak water werd aangetrokken uit diepere lagen. Dit alles heeft het noodzakelijk gemaakt dat zeer kostbare maatregelen moesten worden genomen om water uit de Rijn te gaan betrekken. Dit water zal dan eerst bij de rivier worden gefilterd, en daarna door een leiding van $1\frac{1}{2}$ meter in doorsnede naar Castricum worden geperst, om er vervolgens de duinen mee te bevoelen. Er werd daardoor tevens bereikt, dat het zoute water wordt terug gedrongen.

Behalve water, voert de Rijn ook afvalstoffen af en dit in steeds grotere mate.

De oorzaak hiervan ligt grotendeels in de Industrie van het Ruhr en Saargebied en de Elzas. Zout, ijzer en organische stoffen en bovendien is er dan nog de bacteriologische verontreiniging. Per dag stroomt met het water 30.000 ton zout en 150 ton ijzer de rivier af.

Het is begrijpelijk dat dit alles de mensen belast met de verzorging van een goede waterhuishouding heel wat moeite kost. Het is daarom nodig dat op Internationaal niveau ook hieraan aandacht wordt besteed.

Ik schreef straks over een steeds groter wordend waterverbruik, en wil U dan nog enkele cijfers noemen.

Het verbruik per hoofd in het Westen van ons land is per dag

± 100 liter. De verwachting is, dat dit over enkele tientallen jaren het dubbele zal zijn.

De Industrie heeft nodig voor 1 kg blikgroenten 1 l water, voor 1 kg wollen stof 550 l, 1 kg papier 550 l en 1 ton staal 20.000 l.

Enorme hoeveelheden nietwaar. Nederland beschikt gelukkig over een staf van Ingenieurs en andere deskundigen, die voortdurend werken en waken voor voldoende zuiver water, in het belang van de Volksgezondheid.

H. Wynia.

MOGEN WIJ ZWIJGEN!!

Weinigen hebben zich tot heden laten inschrijven op het Nijdamstra-boek. Wij moeten zeggen, van slechts een enkele. Dit is een bedroevend verschijnsel.

Zeker, er kunnen financiële- en ook andere redenen zijn, maar zou het dan niet gewenst zijn, dit eens ter kennis te brengen van het Bestuur.

Het bovenstaande kan ook gezegd worden van de "Puzzle". Deze keer kwam er geen enkele oplossing binnen.

Klim nu eens in de pen en zeg eens hoe U er over denkt, dan kan het Bestuur er rekening mee houden.

Wij mogen niet langer zwijgen.

De Voorzitter.

Heden nam de Here onverwachts tot Zich, onze geliefde zuster, behuwdzuster en tante

ELISABETH WIJNIA
in de ouderdom van 57 j.
en ruim 11 maanden.

1 Thess.4:14.

Namens de familie,
Paesens:

W. Wijnia
V. Wijnia-Bakker.
Bolsward,
25 April 1955
Hid Herostraat 41.

Heden overleed onze geliefde pleegmoeder, behuwd-, groot- en overgrootmoeder

GERRITJE TJALLEMA
in de ouderdom van 80 j.,
sedert 28 October 1938
weduwe van G.Hijlarides.

B. Wijnia-Visser
L. Wijnia
Wed. J. Oosterhaven.

Spannum, 25 Juni 1955.

Heden overleed in Zijn
Heer en Heiland, op zijn
83ste verjaardag onze
geliefde vader, groot-
en overgrootvader

TJERK DOUWES WIJNIA

sedert 16 Aug. 1925 we-
duwnaar van Geertje J.
v.d. Meer.

2 Cor. 5 : 1

Huizum:

G.Stienstra-Wijnia

J.Stienstra.

Leeuwarden:

A.Heins-Wijnia

E.Heins.

Waaxens:

D.Wijnia

E.Wijnia-de Boer.

Lollum:

R.Lycklama à Nijeholt-
Wijnia.

J.Lycklama à Nijeholt.
en kleinkinderen.

Lollum, 8 Mei 1955.

Heden overleed zacht en
kalm, onze lieve moeder,
beh.-, groot- en over-
grootmoeder

WIETSKE TINGA.

in de ouderdom van 86 j.
sedert 24 April 1944 wed.
van Jochum Meinderts Wij-
nia.

St.Jac.Parochie:

R.Andringa-Wijnia,

J.Andringa.

Welsrijp:

Tj.Wijnia,

Tr.Wijnia-Heeringa.

M.Wijnia,

H.Wijnia-Veltman.

Welsrijp, 24 Juni '55.

VERLOOFD

SIEMENIJE OSINGA

PIET NIJDAM

Buren no. 3
Longerhouw.

29 Juni '55
Geen receptie

Hofkamp 55
Wommels

-----DE BOERENAARD VAN ONS GESLACHT.-----

Het is een verheugend feit, dat door mijn artikel "De boerenaard van ons geslacht" de pennen eindelijk eens in beweging zijn gebracht. Ik had dit verwacht en wanneer dit niet gebeurd zou zijn, dan was het met de schrijflust van onze neven en nichten wel bijzonder slecht gesteld.

Eerlijk moet ik dan ook bekennen expres de puntjes op de i te hebben gezet. Ten eerste omdat er grote behoefte was aan een onderwerp om over te discussiëren en ten tweede, omdat juist dit probleem, onze boerenaard en afstamming, van zoveel belang voor onze familie en stichting is.

Het spijt me echter dat onze "boeren" zelf nog niet met een artikel naar voren zijn gekomen en zij de verdediging alleen aan mij overlaten.

Ten eerste het artikel van neef Nijdam uit Alkmaar. Neef Nijdam begint het woord "boerenaard" taalkundig te ontleden, waar natuurlijk niets op tegen is. Toch lijkt mij dit overbodig, daar dit woord ingeburgerd is en door iedereen wordt begrepen. Doch door deze ontleding komt neef Nijdam tot het deponeren van een stelling die uitgangspunt zou kunnen zijn voor een nieuw artikel.

Hij ziet het bestaan van een boerenaard in ons geslacht uit het heden en meent dat deze niet in sterke betekenis aanwezig is. Hij voert aan mijn stelling, dat soms zelfs vier of vijf generaties de familieleden van het boerenbedrijf vervreemd zijn en meent dat de beïnvloeding door de praktische omstandigheden zo groot is geweest, dat er van deze boerenaard niets meer overgebleven is. Hier knoopt onze neef de gevaarlijke veronderstelling aan vast, dat er in die vijf generaties wellicht ook geen boerenbloed tot ons is gekomen. "En dit is zelfs ook niet te hopen" schrijft neef Nijdam, "want niet alleen in biologisch opzicht, ook in mentaal opzicht zou inteelt slechte resultaten geven". Het bestaan van een boerenaard in ons geslacht UIT HET HEDEN gezien, wordt door neef Nijdam duidelijk ontkend.

Hier ben ik het niet mee eens. Meermalen is door mij de stelling verkondigd - en deze is wetenschappelijk bewezen op grond van statistieken - dat een stadsfamilie, zonder vers bloed van het platteland, het niet langer dan 150 jaar in de stad kan uithouden. 150 jaar vormen 5 generaties. Wanneer er dus in de door ons bedoelde vijf generaties geen boerenbloed meer

zou zijn ingekomen, dan zou het er met de huidige generatie al zeer slecht moeten voorstaan. Trouwens, in de kwartierstaat van neef Nijdam zullen in de eerste vijf generaties wel degelijk voorouders van het platteland voorkomen. Dat neef Nijdam een kruising van boerenaard met boerenaard slecht vindt, is wel zeer vreemd. Juist geslachten waarin inteelt-ten-goede herhaaldelijk is voorgekomen zijn sterke families geworden met grotere begaafdheid dan bij families van gemengde samenstelling het geval is.

Is het bovenstaande een terrein van discussie, de tweede aanval van neef Nijdam had beter achterwege kunnen blijven. Het ontkennen van een boerenaard uit het verleden wordt misschien terecht gedaan door een Amsterdamse marktkoopman, maar toch zeker niet door het merendeel van onze familieleden en het merendeel van ons volk! Wij weten maar al te goed dat ons volk een boerenvolk was, dat al onze voorouders in het verre verleden boer waren, eenvoudig al omdat andere beroepen uitzonderingen waren. Zouden we de kwartierstaten opmaken van al onze leden - hetgeen iets is om aan te bevelen - dan zou daaruit blijken, dat tussen 1700 en 1850 de boeren en landarbeiders een allesoverheersende plaats innemen en wel voor ongeveer 85 tot 100%. Daartegenover zullen er geslachten in Amsterdam en elders zijn die tussen 1700 en 1850 voor 60 of 70% handelaren en ambachtslieden tot voorouders hebben. De vraag is nu: waar komen de voorouders vandaan?

Komen zij uit het boerenland, uit visserplaatsen, uit een schippersmillieu, uit handelskringen etc.?

Men spreekt dan ook van boerenfamilies, predikantengeslachten, schippersfamilies, koopliedengeslachten enz. Hierin is een groot verschil en de afstamming van de mensen is nu eenmaal niet gelijk.

Dat de handel, nijverheid en zeevaart uit de boerenstand zijn voortgekomen, doet neef Nijdam vreemd aan. Het lijkt inderdaad ook vreemd, maar het is toch een feit, dat een volk eerst een bepaalde graad van ontwikkeling moest doormaken eer dat het tot een uitgebreide handel en zeevaart kon komen. Waren onze voorouders bij het begin van de jaartelling bijv. nomaden geweest, dan zouden hun nakomelingen in de eerste daarop volgende duizend jaren geen zeelieden geworden zijn. Toch was er reeds handel en zeevaart in de eerste middeleeuwen, doch die handel en vaart werden ondernomen vanuit de boerendorpen die dicht bij de kust lagen (Warden aan de Lauwerszee, Dokkum aan de Ee, Utgong aan de Middellzee, Oldeboorn aan de Boorn enz.

Werden steden als Amsterdam en Rotterdam niet steeds weer van vers boerenbloed voorzien, zij zouden binnen enkele generaties de kracht niet meer kunnen opbrengen om de handel en zeevaart in

stand te houden. De geschiedenis leert ons, dat het boerenland de levensbron voor een volk is en dit geldt zeer zeker voor ons eigen land.

Dat mijn visie op de industrialisatie bestreden wordt is te begrijpen. We kunnen hier ook nog slechts spreken van een visie, want de toekomst zal moeten leren wie er gelijk heeft. De meerderheid van ons volk gelooft in het slagen van de industrialisatie, doch slechts enkelen in ons volk zijn het die hier naar streven en door de propaganda de niet deskundigen er toe brengen ook te geloven in de industrialisatie. Slechts in boerenkringen is men niet zo optimistisch. Dezer dagen merkte de Redacteur van de Leeuwarder Courant in een hoofdartikel nog op, dat men zovaak kan betogen als men wil, dat het voordeliger is op een stuk land een fabriek te bouwen waar honderden arbeiders werk hebben dan op hetzelfde gebied een of twee koeien te laten grazen, maar dat een onomstotelijke en vergeten waarheid is: dat deze arbeiders ook gevoed moeten worden en de landbouw, veeteelt de kern is waar ook ons economisch leven om draait.

Ik neem aan, dat de redacteur van de Leeuwarder Courant meermalen met dit probleem in aanraking is gebracht en hiervan ook wel enige studie gemaakt heeft. Misschien moet men wel de "boerenaard" in zich hebben om het te kunnen zien, zoals de redacteur, maar dit is toch een heel andere visie dan die van de economen in het Westen van ons land.

Ik kan, evenmin als deze redacteur, geloof hechten aan wat ons verteld wordt over welvaart en toekomstmogelijkheden. Voor mij staat het vast, dat zolang onze zelfstandigheid gehandhaaft blijft en we niet opgaan in een Verenigd Europa het MET onze industrialisatie een even grote ramp zal worden als er ZONDER. Wij kunnen nimmer concurreren tegen landen die over grondstoffen beschikken die wij missen. M.i. vloeit ons economisch herstel voort uit het nuchtere feit, dat onze oosterburen nu een aantal jaren in de lappenmand hebben gezeten en wij van hen geen last hadden. Doch nu zij weer beginnen mee te praten op economisch en politiek terrein, zullen zij ons goedkopere en betere fietsen, radio's, auto's, machines etc. kunnen leveren, denk b.v. maar aan hetgeen zij thans reeds op de markt brengen. Wij kunnen daar niet tegen aan.

Zien we dan nog dat door de hulp aan de achtergebleven gebieden in de toekomst ook nog de concurrentie van Japan, India, Indonesië etc. te duchten is, dan behoeven we slechts het voorbeeld van vóór 1940 voor de ogen te houden om te weten waar

o n z e industriële mogelijkheden blijven. Wij zijn toch nog niet vergeten dat de Jap fietsen, rubberlaarzen, radio's, machines van allerlei aard op de markt bracht voor een vijfde of een vierde van de prijs wat deze producten hier eigenlijk moesten kosten? Was daaraan ook niet de grote werkeloosheid te danken? Hoe konden onze arbeiders werken tegen de minimum lonen waar de Jap voor werkte? Men heeft na de oorlog veelal Colijn de schuld gegeven van deze werkeloosheid en zijn politiek veroordeeld, doch de werkelijkheid kon wel eens zijn dat een Drees in d i e dagen ook niet anders had gekund. Tegen deze Japanse concurrentie was niets te doen en deze hebben we nu straks weer in het vooruitzicht met als resultaat minder afzetmogelijkheden voor de Nederlandse industrie en nieuwe werkeloosheid. Het zich vasthouden aan de industrialisatie is in wezen zich vastklampen aan een strohalm, terwijl men geen andere mogelijkheden ziet om aan de verdrinking te ontkomen.

Dat wij als landbouwstaat zouden vervallen tot de armoede van de Balkanstaten is mogelijk. Wij zouden niet in staat zijn alle Nederlanders te voeden. Dit geef ik toe, maar juist daarom doet het al zo vreemd aan dat wij kostbare landbouwgronden vernietigen, want nergens in de wereld is overvloed. Zelfs het toch sterk agrarische Rusland schijnt niet in staat te zijn om zijn eigen bevolking te voeden. Waar moet de voeding dan vandaan komen? Die industrialisatie-woede bezielt niet alleen Nederland, die bezielt ook anderen!

Wordt daarbij nog het welvaartspeil der oosterse landen verhoogd en daar een eind gemaakt aan de kindersterfte, dan staan we voor het feit: nog meer industrialiseren, nog meer mensen voeden en waarvan?

Nationaal gezien moeten we wel tot industrialisatie overgaan en moeten onze boeren wel overgaan naar andere beroepen of emigreren. Internationaal gezien is het grote dwaasheid de kostbare Nederlandse landerijen te bebouwen met huizen en fabrieken, terwijl de boerenzons op dikwijls onvruchtbare grond in Frankrijk of Canada hun heenkomen moeten zoeken en dat terwijl er in Frankrijk - zo dicht bij huis - plaats is voor ons gehele bevolkingsoverschot. Wreekt zich hier niet de natuur? De Franse Expansie naar het Noorden, hun veroveringszucht in vroegere tijden, heeft de Nederlanden steeds kleiner doen worden met kleinere mogelijkheden, terwijl in het vergrote Frankrijk de armoede op het platteland een feit is en er geen krachten zijn om het land te bewerken?

Men moet deze problemen niet alleen in het politieke en economische licht van het heden zien, want dat licht is altijd tijde-

lijk en zeer beperkt. De geschiedenis en de historische geografie leren ons veel en de historische economie nog meer.

Neef Nijdam uit Maartensdijk zou mijn hele betoog kunnen weerleggen. Dit neem ik aan, want waar twee mensen zijn, zijn ook twee verschillende meningen. Het is daarom juist zo mooi dat we de gelegenheid hebben ons standpunt naar voren te brengen, er kennis van te nemen en er nader op ingaan. Dit werkt verhelderend.

Eerst moet ik enige feiten rechtzetten. Ik heb nimmer gedacht aan het landbouwonderwijs, nog aan de vooruitgang van de boerenstand. Mijn critiek gold het ordenend optreden van de overheid en daarbij dacht ik ook niet direct aan het heiden, maar aan de tijd van kalverschetsen, vergunningen om varkens te houden, leverplicht van vee en de vele administratieve beslommeringen die de boer heeft. Ik ben geen boer, maar wel in het boerengezin groot gebracht en heb van nabij deze narigheid meegemaakt en hoor van mijn broer wel dat er nu nog allerminst redenen tot tevredenheid is. We behoeven b.v. enkel maar de kwestie van personeel te noemen, waar vaak over wordt geschreven en gescholden in de dagbladen.

Aangaande de industrialisatie heb ik zeker niet bedoeld onze zuivelindustrie, die een rechtstreeks gevolg is van de boerenstand. Het ging hier om vestiging van industrieën die hun grondstoffen uit het buitenland moeten betrekken.

Wanneer neef Nijdam schrijft over verjaging van de boerenstand, bedoelt hij: verjaging van de boer in het algemeen. Onder de eigenerfde boerenstand versta ik: boeren die boer op een eigen boerderij zijn en dan kan ik niet inzien dat mijn mening foutief was. Immers hoeveel eigenerfde boeren zijn er in de loop der laatste 300 jaar van eigenboer huurboer geworden en hoeveel boerderijen gingen er niet van boerenbezit in handen van stedelingen?

Omtrent het verlies van de overzeese gebiedsdelen zal de tijd wel het antwoord geven. Tot dusver kunnen we niet zeggen dat dit verlies voor Nederland of voor Indonesië een vruchtbare werking heeft gehad! Over welvaart en kentering heb ik hierboven reeds mijn standpunt uiteengezet.

De uitdrukking "hugenoten en sjaggers" heb ik niet gebruikt. Woordelijk zei ik: "Pas toen ons land overstroomd werd door Fransen en Duitsers, door hugenoten en beroepsmilitairen, door marskramers en sjaggers, toen kwam het tijdperk van verval".

Fransen en Duitsers overstroomden ons land, we behoeven slechts de archivalia te raadplegen om dit te constateren. Hier is sprake van volksgroepen. Hugenoten en beroepsmilitairen. In de tijd van de hugenoten kwamen er ook beroepsmilitairen en wel de duizenden soldaten uit de huurlegers. Marskramers en sjaggers kwamen er na die tijd. Vele lapkepoepen vestigden zich in het Rijke Nederland. Vele vogels van diverse pluimage, die uit hun land werden gejaagd wegens misdaden of oplichterijen, vestigden zich hier. Zij waren de sjaggers. Ik zie geen rechtstreeks verband tussen hugenoten en sjaggers, of het moest al zijn dat beide groeperingen de welvaart van ons land niet bevorderen hebben.

We moeten niet overdrijven, dat ben ik geheel met beide neven Nijdam eens. Overigens meen ik dat neef Nijdam uit Alkmaar slechts op een paar punten de kern van mijn betoog geraakt heeft, n.l. hebben we een boerenaard of hebben wij die niet. Dat is het belangrijke punt. Wat de andere punten aangaat betrof het een verschil van visie of een misverstand. Wat dit laatste aangaat is het wel aardig elkanders standpunt te vernemen, doch een duidelijk neen of ja kan de toekomst ons slechts geven. Wij kunnen hier niet constateren, doch moeten afwachten. Echter is het belangrijk genoeg om er op door te gaan, want de toekomst is voor ons alleen van veel belang.

Het eerste punt behoeven we niet aan de toekomst over te laten. Hier kan in alle ernst getracht worden bewijzen te leveren, opdat we zekerheid in dezen verkrijgen.

Hebben we een boerenaard? Het woord is nu weer aan onze Alkmaarder neef en de andere lezers en lezeressen.

Hardegarijp, Januari 1955.

W. Tsj. Vleer.

Door omstandigheden wordt het antwoord van neef Vleer op de ingezonden stukken van neven Nijdam uit Alkmaar en Maartensdijk nu pas opgenomen. Ons orgaan staat open voor verdere discussie.

MIJN VACANTIE 1955.

Het is nog niet zo eenvoudig als je niet over een schrijverstalent beschikt, een stuk in de Tyngge te schrijven. Ik ben net met vakantie in Zuid-Limburg geweest en heb genoeg gezien en beleefd om een bijdrage voor ons familieblad te leveren.

Nooit heb ik geweten dat Limburg zo mooi is, zo heel anders dan Friesland. Nu bedoel ik niet alleen de natuur met zijn prachtige panorama's, maar vooral ook de mensen. 's Avonds om 10 uur speelden in Gulpen (waar ik was) nog massa's kinderen op straat, die nog maar net boven de tafel uit konden kijken. Als de bus officieel 2 uur vertrekt voor een buitenlands reisje, kan het best gebeuren dat er een half uur bij komt. Daar ziet niemand anders om.

Of het nu een dag in de week is of Zondags of na 10 uur 's avonds, de winkels, (niet alle) zijn open. Komt er veel publiek dan wordt de film in de bioscoop gedraaid, komt er geen kop, film afgelast.

De naambordjes op de deuren zijn voorzien van twee namen. Die van het gezinshoofd en dat wat erbij hoort Mevrouw. Hier zie je dat ook wel eens een enkele keer, maar daar was het regel. En dan hebben ze in Limburg meestal de gordijnen dicht (vitrage) die een eindje boven de vensterbank ophoudt. Van buitenaf lijkt het niet zo gezellig als bij ons, waar meestal bloemen voor de ramen staan; maar binnen is het er des te knusser om.

Je kunt van Gulpen uit prachtige tochten over de grens maken. We kwamen een keer uit België en op de terugweg vroeg de douane of we ook iets in België gekocht hadden. Ja, zei mijn zoontje (6½ jaar) bananen, maar die hebben we al op. Aan kastelen kun je je hart ook ophalen. Ze liggen er voor het grijpen. De een al mooier en ouder dan de ander. En grotten te kust en te keur. We zaten met die regenachtige laatste dagen meer onder dan boven de grond. Heb je geen mooi weer dan is daar genoeg te zien ondergronds. Hebt U nog geen vacantieplannen? Ik zou zeggen: probeer het eens. Het zal U niet spijten.

M.H. N-N.

XII

ONTSTAAN en BETEKENIS
VAN ONZE VOOR- en ACHTERNAMEN

Basileus G	koning.
Basilides G	afstammeling van de koning.
Bastiaan L	de eerwaarde.
Bataaf	bewoner van vruchtbaar land.
Bate F	schitterende heerser
Bauke F	landman
Bea F v. Beatrix	gelukkige draagster.
Bealt F	de stralende koene.

Beatrix L	de gelukdraagster.
Beatus L	de gelukzalige.
Beauwe F	bijenwolf (v beowulf)
Belia van Ma belle	(Fr) mijn schone.
Bella L	schone.
Bellona L	strijdgodin.
Benaja H	de Heer heeft gebouwd.
Bendert F	sterk als een beer.
Benedictus L	de gezegende.
Benjamin H	zoon van geluk.
Benno	het beertje.
Benvenutus L	de welkome.
Beowulf	bijenwolf.
Berber L. G.	vreemdelinge.
Berend	sterk als een beer.
Berendina	" " " "
Berengar	de beersterke speerdrager.
Bergonda	strijdster als een berin.
Berlina	eeuwige berin.
Bermond	beersterke beschermer.
Bern F	beer.
Berna	berin.
Bernfrid	beersterke vredestitcher.
Bernhard	zo sterk als een beer.
Bernlef F	zoon van een beer.
Bernold	de beersterke koene.
Bertha	glanzende.
Berthilda	schitterende strijdster.
Berthold	schitterende koene.
Bertram	glanzende raaf.
Bertruda	trouwe liefhebbende berin.
Bertruna	schitterende waarzegster.
Bertwin	glansvriend.
Bethuel H	man gods.
Betje v. Elisabeth H	van god gewijde.
Betsie	"
Bettina	"
Bianca L	de blanke.
Bilfrid	met de bijl de vrede brengend.
Bille	bijl.
Bilram	bijlraaf.
Binnert	sterke beer.
Birgetta	stralende.
Bertrand	schitterende beschermer.

via airmail.

THE HOLLANDERS GENEALOGICAL COMMITTEE

SALT LAKE CITY. UTAH U.S.A.

18 Mei 1955

Nr.: 55183.

Onderwerp: Amerikaans geslacht Wijnia.

Aan de Heer T. Nijdam
Voorzitter "De Nijdamstra-Stichting"
Coornhertstraat 12,
Leeuwarden, Nederland.

Zeer geachte Heer Nijdam.

Ten vervolge op mijn schrijven van 12 April 1955 nr. 55145, ben ik thans in staat U de volgende namen en adressen van Wijnia's in de U.S.A. te doen toekomen:

1. Mrs. Alice Wynia, Platte, So. Dakota, U.S.A.
2. Mr. John. Wynia, Platte, So. Dakota, U.S.A.

Mij werd medegedeeld, dat noch in Mitchell, noch in de omgeving de naam Wijnia thans voorkomt, doch de twee bovengenoemde personen werden gevonden in de stad Platte in South-Dakota. Platte is geen grote plaats, zodat U geen vrees behoeft te hebben, dat Uw brieven niet terecht komen, wanneer U naam en adres precies schrijft zoals ik het doe in deze brief.

Ik hoop, dat U hiermede succes zult hebben en ben erg benieuwd naar de uitslag. Mag ik die nog eens van U vernemen?

Uw blad "De Nijdamstra Tynge" werd onlangs door mij ontvangen, waarvoor mijn hartelijke dank.

Het meest verheugende is wel, dat in Uw blad Wijnia's worden genoemd die directe voorouders zijn van de vertegenwoordigster van ons comité in Canada, mej. Gay Folkerts. Ik heb haar dan ook dit heugelijke nieuws geschreven en U zult dan ook wel binnenkort van haar horen.

Hoogachtend,

Stephen Asmus
(voorzitter)

Overgenomen uit het Nieuwsblad "Het Noorden".

HENK NIJDAM IN HET HOL VAN DE LEEUWEN

Verbaast vriend en vijand.

Wanneer de tekenen niet bedriegen krijgt Groningen echter weer een nieuwe kanshebber en wel in de persoon van Henk Nijdam uit Eelderwolde. Dit temperamentvolle rennertje is in menig opzicht te vergelijken met zijn voorganger Anton Hazewinkel. Ook Nijdam schrikt er niet van terug om de strijd met de allerbesten aan te binden. Ook hij is nog zeer jong en bezit voor het eerst een amateurslicentie. In de loop van de vorige week ontmoette hij in een wedstrijd te Oss (N.B.) de fine fleur van de Nederlandse amateurs. Het was Nijdam die met Kees Aanraad (twee jaar geleden kampioen van Nederland op de weg) alle andere gerenommeerde renners het nakijken gaf. In de eindfase van de wedstrijd gaf de sterke West-Brabander Henk weinig kans, daarvoor is zijn routine-arsenaal te rijk, maar de prestatie van de Noordeling is er niettemin een om zich de handen warm voor te klappen. Een of twee dagen later ging Nijdam zijn krachten meten onder de rook van Utrecht en hij was het die na afloop de ereronde als winnaar rijden mocht.

Natuurlijk mag op grond hiervan niet geconcludeerd worden dat H. Nijdam een van de Nederlandse cracks is. Maar wel verdient hij aandacht en steun.

Overgenomen uit "TROUW"

MAKKINGA'S NAAR DORP VAN HERKOMST

Op Woensdag 15 Juni zullen 60 à 70 leden der familie Makkinga vanuit Ommen met een tweetal autobussen een bezoek brengen aan het dorp Makkinga in Friesland.

Van heinde en verre, uit Hardenberg, Velp, Apeldoorn, Heemstede, enz. zullen ze eerst naar Ommen komen om dan gezamenlijk te reizen naar het dorp, welks naam zij dragen.

Voor zover kon worden nagegaan, kwamen hun voorouders omstreeks 1504 uit Makkinga naar Ommen. Hoewel ook elders in het land dragers van deze naam worden gevonden (o.a. in de Zaanstreek en rondom Heerenveen), die vermoedelijk niet aan hen verwant zijn, treft men toch nergens zoveel Makkinga's aan als in de gemeente Ommen.

Ongeveer 50 gezinnen zijn hier bekend. Zij vormen dan ook verreweg de grootste familie ter plaatse.

Al de Ommer Makkinga's stammen af van Evert Jacobszoon van Makkinga, die van 1797 tot 1811 het burgemeestersambt van Ommen bekleedde.

De tochtgenoten, die van buiten Ommen meereizen, behoren ook allen tot de Ommer familie. Een aantal naamgenoten uit Heerenveen, begeeft zich op eigen gelegenheid naar Makkinga om deze gebeurtenis mee te maken.

In Makkinga zal in de Hervormde Kerk een wijdingsdienst worden gehouden, waarin de plaatselijke predikant, ds W. Sangers, zal voorgaan.

Ontboezeming van een journalist.

N I J D A M E T C.

Hij, die het Nijdamse geslacht
Zo schoon heeft saamgelezen,
heeft ons op het idee gebracht:
Zijn er niet meer dan dezen?

Heet Malenkow per toeval niet,
Nidamsky van zijn eigen?
Kan 't zijn dat Churchill Newdan hiet,
om maar van Ike te zwijgen?

Dan liepen zij de zonneschijn
als bloedverwanten tegen.
Ach - laat het niet van Nijdam zijn,
dan toch van Adamswege.....

DE WYNIA'S

door H.L. Kruimel.

Generatie VII.

- VII.37. Foekjé Sybrens Wynia, dochter van Sybren Foekes Wynia VI.7., en van Akke Ruurds de Haan, huwde eerste te Wieuwerd 13 November 1808 (ontertr. Itens 23 Oct.) Johannes Hessels, huwde tweede Feite Lolles Attema.
- VII.38. Wyger Sybrens Wynia, zoon van Sybren Foekes Wynia VI.7., en van Akke Ruurds de Haan.
Geboren Itens 22 Juli, gedoopt aldaar 10 Augustus 1783, † te Britswerd 31 Maart 1852, huwde te Bozum 30 October 1814 Lysboth Jolles Sybrandi, dochter van Jelle Sybrens Sybrandi en van Antje Johannes.
Uit dit huwelijk:
generatie VIII. 48. Sybren Wygers Wynia.
49. Jelle Wygers Wynia.
50. H.... Wygers Wynia.
- VII.39. Tryntje Sybrens Wynia, dochter van Sybren Foekes Wynia VI.7., en van Akke Ruurds de Haan.
Geboren Itens 11 Sept., gedoopt aldaar 25 Sept. 1785, † Britswerd 9 Dec. 1815, begraven te Itens.
- VII.40. Foeke Sybrens Wynia, zoon van Sybren Foekes Wynia VI.7., en van Akke Ruurds de Haan.
Geboren Itens 15 October, gedoopt aldaar 30 October 1788, boer te Itens † nà 1840, huwde Tetje Baukes Buringa (in de geboorte-acte van haar zoon Gerrit wordt haar familienaam opgegeven als Tuinstra.
geboren circa 1794, † te Scharnegautum 6 Dec. 1860.
Uit dit huwelijk zijn vijf kinderen bekend.
generatie VIII. 51. Sybren Foekes Wynia.
52. Bauke Foekes Wynia.
53. Johannes Foekes Wynia.
54. Gerrit Foekes Wynia.
55. Akke Foekes Wynia.
- VII.41. Ymkje Sybrens Wynia, dochter van Sybren Foekes Wynia VI.7., en van Akke Ruurds de Haan.
geboren Itens 6 April, gedoopt aldaar 24 April 1791, huwde te Woudsend 9 Juni 1815 Sjoerd Gerbens Pranger, geboren te Woudsend 3 April 1784, zeeman, zoon van Gerben Attes Mulder en van Akke Sjoerds Pranger.

- VII.42. Wytske Ruurds, dochter van Ruurd Tjeerds en van Geiske Wygers (Wynia), VI. 11.
gedoopt te Woudsend 4 Dec. 1746, † jong.
- VII.43. Wytske Ruurds, dochter van Ruurd Tjeerds en van Geiske Wygers (Wynia), VI. 11.
gedoopt te Woudsend 11 Augustus 1748, huwde te Bolsward (ondertr. Hartwerd 14 April) 1771 Theunis Lieuwes.
1 Maart 1788 verkoopt Theunis Lieuwes huisman te Pingjum zekere schoone huizinge aldaar aan Jetske en Akke Jans, kinderen van Jan Jellés. (Procl.boek Wonseradeel Yno:34, fol.174 verso-175).
Uit dit huwelijk zijn bekend:
generatie VIII. 56. Lieuwe Theunis Wynia.
57. Ruurd Theunis Wynia.
58. Meindert Theunis Wynia.
- VII.44. Akke Ruurds, dochter van Ruurd Tjeerds en van Geiske Wygers (Wynia) VI. 11.
gedoopt te Woudsend 19 April 1750, † jong.
- VII.45. Akke Ruurds Wynia, dochter van Ruurd Tjeerds en van Geiske Wygers (Wynia) VI.11.
gedoopt te Woudsend 20 Mei 1751, † te Welsrijp 29 Augustus 1825, huwde te Itens 19 April 1771 Sybren Foekes Wynia, (VI.7).
Voor hun 9 kinderen zie onder VI. 7 en VII. 33 tot en met VIII 41.
- VII.56. Ruurdje Ruurds, dochter van Ruurd Tjeerds en van Geiske Wygers (Wynia) VI. 11.
gedoopt te Woudsend 9 Juni 1754 (na de dood van haar vader).
† vermoedelijk jong, daar ook het eerste kind uit het tweede huwelijk van haar moeder met Sytze Foekes (Wynia) VI.4, wederom de naam Ruurdje draagt VII. 25.

=====

OP'E WRALD UTFANHUS?

Jelle warskôget Liuwe.

Wolst graech yn dyn tastân bliuwe
Dan moatst dy foroarje, Liuwe,
Wurk dwaen moatste dei oan dei.
Tink datst ienkear lijen sjochste,
Ast nea gjin hantaest dochste
Komme 'r dagen fan geklei.

Al hast wol in foech kaptaeltsje
Der kin ommers dou en Aeltsje
Mei jim berntsjes net mei ta.
Sûnder wurk troch libben komme
Dat foreasket greater somme,
Dan moatst better stipe ha.

Derby lekker ite en drinke
Man! wol om 'e takomst tinke,
Loaikje net mear lyk as nou
Folle tiid hast sa forspile
Tink hwat om 'e linnen kile
En om de ûren fan birou.

Mar Liuwe seit tsjin Jelle.

Jelle! wól 'k dy ris hwat fortelle
Domeny hat mij koarts forhelle;
Dizze wrâld is net ús thús.
Mar wy minsken allegearre
Binne hjir oant dat wy stjerre
Mei elkoaren útfanhûs.

Sjochste Jelle, dat bin dingen
Der hast neat tsjin yn to bringen
Dêr kinst my gjin les yn jaen.
'k Siz mar: immen dy't net thús is
Mar 'n tiidlang útfanhûs is
Dy is frij fan wurk to dwaen

DE NIJDAMSTRA - STICHTING.

Bestuur: T. Nijdam, Coornhertstraat 12, Leeuwarden, tel. 05100-2167 voorzitter; Mevr. M.H.Nijdam-Nijholt, Robert Kochstr. 21, Leeuwarden, secretaresse; C. van der Schoot Azn., Leeuwarderweg 63, Sneek; tel. 05150-3028, penningmeester; W. Tsj. Vleer, "Op Honk", Hardegarijp, tel. 05110-435, vice-voorz.; Mevr. P. Agema-Wynia, Stationsweg 18, Dokkum; U Wynia, Stationsplein 22 Heerenveen en H. Nijdam, Bataviastraat 68, Groningen, leden. Postrekening 6 2 6 7 2 4 t.n.v. de Penningmeester Nijdamstra Stichting te Sneek.

=====

Inhouds-opgave:

Geen tijd	T. Nijdam.
Clean Water	H. Wynia.
Mogen wij zwijgen	T. Nijdam.
De boerenaard van ons geslacht	W. Tsj. Vleer.
Vacantie	M. Nijdam à Nijholt.
Onze voornamen.	
The Hollanders Genealogical Committee	
Henk Nijdam in het hol van de Eeuw.	
Makkinga's naar dorp van herkomst.	
Nijdam etc.	
De Wynia's	
Op 'e wrâld útfanhûs	U. Wynia, Heerenveen.

=====